

Centrum Gregoriaans

Nieuwsbrief

JAARGANG 1, NR 4

VU: MYRIAM VAN DEN HAUTEN, MORTSELSEVELDENLAAN 8, B-2640 MORTSEL

ZOMERNUMMER

Redactioneel

Dag lezer,

Tijdens de Paasdagen las ik het mooie boek van Bert Claerhout, « Een leven van liefde » (Lannoo, Tielt, 1999). Hierin beschrijft hij het leven en werken van de Cisterciënzers in onze streken. Verscheidene paters en zusters komen aan het woord. Eén citaat wil ik expliciet aanhalen. Het is van Manu Van Hecke, de abt van de Sint-Sixtusabdij in Westvleteren. Hij zegt : « Een monnik die gelooft wat hij dagelijks zingt, wordt nooit wanhopig. » (blz. 79). Is er een mooie uitspraak te vinden die evenzeer toepasselijk is op het gregoriaans?

In het geciteerde boek komt ook duidelijk tot uiting welk een stimulans het voor de monniken is als ze zich ook buiten de muren van hun abdij omringd weten door mensen die hen steunen. Dit is ook van toepassing op het Centrum Gregoriaans. Zo is het evident dat als wij, de beoefenaars van het gregoriaans, mekaar beter leren kennen, dit positief inwerkt op allen die zich met deze gezangen bezighouden. In dit verband willen wij proberen een inventaris op te stellen van gregoriaanse koren en uitvoeringen in Vlaanderen. Slechts u kan ons daarbij helpen. Laat u aan ons kennen. Stel uw koor voor, geef uw programma door, kom naar ons met uw vragen over het gregoriaans. Omringd door velen zullen wij ons gesteund weten.

Vermelden we (en niet tussen haakjes, maar met uitroepeteken) dat Bart Guns de redactieploeg komt bijstaan ! Bart is ex-cursist van Drogen. Hij heeft drukke beroepsbezigheden maar is zo maf van het gregoriaans dat hij er welhaast al zijn vrije tijd in steekt. Bart, welkom bij het groepje. Je artikels zullen zeker de nodige belangstelling opwekken.

Dit voorjaar is ook de cursus 1999-2000 van de opleiding te Drogen afgesloten. Deze werd eens te meer gevolgd door een boeiende en gezellige groep die we in de volgende cursusjaren graag terugzien. Wij kunnen nu reeds zeggen dat het bestuur al druk bezig is met de voorbereiding van het jaar 2000-2001. Het moet nog beter en degelijker worden. Hierover in de volgende brief meer.

De redactie van de Nieuwsbrief Gregoriaans wenst u allen alvast een zalige, zonovergoten zomer toe !

P.S. de deadline voor de volgende nieuwsbrief is 15 augustus 2000.

De redactie

Myriam Van den Hauten (nieuwsbrief.gregoriaans@wanadoo.be)
Willy Schuyesmans (Willy.Schuyesmans@village.uunet.be)

Watou

31 mei - 4 juni 2000

7° Festival van het Gregoriaans te Watou

In beide vorige nieuwsbrieven stelde Bernard Deheegher het gregoriaans festival van dit jaar al uitgebreid voor. Deze keer volstaat een herhaling van het programma en de praktische inlichtingen. Wij hopen in elk geval veel cursisten en ex-cursisten in het West-Vlaamse dorpje aan de schreve te mogen ontmoeten. Watou is immers in 20 jaar tot een monument van het gregoriaans uitgegroeid.

Programma

Woensdag, 31 mei 2000

20u30 Watou, kerk Sint-Jan ter Biezen

Metten van het feest van O.L. Heer Hemelvaart, gezongen door de Schola Cantorum Amsterdam.

Donderdag, 1 juni 2000

11u00 Steenvoorde

Plechtige Openingsmis van het Festival, opgeluisterd door de drie schola's uit Boedapest.

20u30 Wervik

Pré-ouverture, verzorgd door de damesschola's uit Pusan, Parijs, Seoul, Trondheim, Boedapest en Watou.

Vrijdag, 2 juni 2000 - Watou

09u00 Kooratelier

15u00

Eerste auditie, verzorgd door de schola's uit Mortsel, Marcq-en-Baroeul, Maastricht, Pusan en door Hartkeriana.

17u30

Pontificale Openingsvespers, gezongen door de Praemonstratenzers van Averbode.

Officiant is Hgw. Ulrik Edward Geniets, Abt van Averbode.

18u30

Openingsreceptie.

DK SPAARBANK

De dicht-bij-de-duur-bank.

Zaterdag, 3 juni 2000 – Watou

09u30

Laudes, gezongen door de schola's uit Praag en Tallinn.

10u30

Tweede auditie, verzorgd door de schola's uit Boedapest (Cantate), Riga, Kortrijk, Korea (Pueri Cantores) en Parijs.

15u00

Derde auditie, verzorgd door de schola's uit Maynooth, Salzburg, Vilnius, Regensburg, Torino en Praag (Schola Gregoriana Pragensis).

17u00 **Receptie**.

20u30 Poperinge – Sint-Bertinuskerk.

Ordo Virtutem, **middeleeuws liturgisch drama** van Hildegard von Bingen, uitgevoerd door "A Cappella Köln".

Nadien **Middeleeuwse Traditie in het Gregoriaans** volgens handschriften uit Trondheim door de Schola Sanctae Sunniva.

Zondag, 4 juni 2000 – Watou

10u30

Pontificale Hoogmis, opgeluisterd door de schola's uit Boedapest, Regensburg en Torino.

15u00

Vierde auditie, verzorgd door de schola's uit Praag (Schola Benedicta), Seoul, Tallinn, Boedapest (Jubilata) en Trondheim.

17u30

Pontificale Vespers en Zegen met als officiant Mgr. Aloysius Jin S.J., Bisschop van Shanghai en met voorzang door de Pueri Cantores uit Korea en door de schola's uit Praag en Tallinn.

De vespers worden gezongen door alle deelnemende koren.

18u30 **Feestelijke slotreceptie**.

Informatie en inschrijvingen:

Voor alle informatie en reservatie kan U **dagelijks vanaf 17 uur** terecht bij:

Secretariaat GREGORIAANS FESTIVAL VAN WATOU v.z.w.

p.a. **De Heer Wim ORBIE**

Poperingseweg 204

B-8908 VLAMERTINGE

Tel. : 0478 29 23 80 – Fax : 057 20 01 73

E-mail : fcst.greg@freebel.be

U kunt ook on line inschrijven op de website van het Gregoriaans Festival:

<http://gallery.uunet.be/Willy.Schuyesmans/gregoriaans/watou/>

Verenigingsleven

15 januari 2000

Stichting van de Franstalige afdeling van de AISGre

De AISGre is de internationale vereniging voor de studie van het Gregoriaans, met een Italiaanse, een Duitse en een Japanse afdeling. Elke vier jaar komen de leden van de verschillende afdelingen in congres samen. Over het laatste congres van de AISGre in Verona in mei 1999 vindt u een verslag in de vorige nieuwsbrief.

Toen werd door Père **Daniel Saulnier** (directeur van de paleographie van de abdij van Solesmes) aangekondigd dat er een Franstalige afdeling zou worden opgericht, waarvoor ik mijn interesse kenbaar maakte.

Op zaterdag 15 januari 2000 vond in de lokalen van de *Maitrise de la Cathédrale* te Parijs de stichtingsvergadering plaats van de *Association internationale pour l'étude du chant Grégorien – section francophone*. De stichtende leden waren **Sylvain Dieudonné, Daniel Herbelot, Antoine Mantel, Jean-Pierre Rousseau, Père Daniel Saulnier, Dominique Crochu, Asta Timukaité, Gudrius Gapsys** en ondergetekende, waarbij de eerste vier als bestuursleden aangeduid werden.

De stichtingsvergadering

Vóór de vergadering repeteerden we samen met één van de koren van de Notre Dame de mis van de tweede zondag door het jaar *Omnes terra adoret te, Deus* onder leiding van Sylvain Dieudonné, dirigent Gregoriaans. Het gebouw *Maitrise de la Cathédrale* waar de repetitie en de stichtingsvergadering plaatsvonden, was een stemmig doch op te frissen, oud Fransiscanerklooster, op een paar honderd meter van de kathedraal.

De stichtende leden v.l.n.r. G.Gapsys, A.Timukaité, D. Herbelot, B.Guns, JP Rousseau, S.Dieudonné, A. Mantel, D. Crochu en Père Saulnier

Op zondagmorgen luisterden we, samen met het koor, de latijnse mis in de kathedraal op. Er waren heel wat kerk-gangers aanwezig, wat misschien bevestigt dat er heel wat belangstelling is voor een stemmige, gregoriaanse misviering.

Bart Guns

Koorleven

Sint-Gregoriuskoor, Zottegem

Het Zottegemse Sint-Gregoriuskoor, een mannenkoor, treedt op als parochiekoor in de decanale kerk. Het verzorgt er al bijna veertig jaar kerkdiensten op de kerkelijke hoogdagen, tijdens de Goede Week en bij enkele andere gelegenheden. Op verzoek treedt het koor nog op buiten dit vaste parochiale programma, te Zottegem en in de omgeving, voornamelijk tijdens uitvaardiensten en huwelijksmissen.

Het Sint-Gregoriuskoor legt zich voornamelijk toe op gregoriaanse zang, gebracht binnen het kader van liturgische vieringen. Toch beschikt het ook over een vrij uitgebreid repertoire aan niet-gregoriaanse gezangen voor diverse gelegenheden en werkt het soms mee aan niet-kerkelijke evenementen zoals bijvoorbeeld het televisieprogramma *Boeketje Vlaanderen* vanuit de Geraardsbergse abdij.

Het Sint-Gregoriuskoor is in de eerste plaats een groep van vrienden die graag zingen en zich verbonden weten met de Kerk. Muzikaal is hun streven gericht op de hoogst haalbare kwaliteit tegen de grens van het eigen kunnen. Een grens die zij nog altijd geleidelijk en stelselmatig hoger proberen te leggen. Bijzondere zorg wordt besteed aan de voordracht, aan de koorklank en aan het zingend creëren van een sfeer die uitnodigt tot ingetogen bidden of mediteren. De wetenschappelijke fundering van de uitvoeringspraktijk van het gregoriaans is daarbij geen obsessie.

Wie enige belangstelling heeft voor kerkzang, in het bijzonder voor gregoriaans, is welkom voor een vrijblijvende kennismaking op één of andere wekelijkse repetitie op maandagavond te 8u30 in de decanale kerk te Zottegem.

Contact vooraf hoeft niet maar kan: 09.360.24.77 (Frans De Ridder, koorleider) of 09.360.29.98 (Guy Vandesande, voorzitter).

Cursiste en psychotherapeute

Ria Bastiaensen

richt een cursus

Gewijde dans

OP

Gregoriaans

in.

Lesgeefster: Katrien de Waele

Plaats: Abdij Brugge Sint-Kruis

**Info: Bloemfonteinstraat 64, B-2300 Turnhout
Tel. 014/43.86.19**

CD-bespreking

Aurea Luce - Vesperae et Missa Petri et Pauli

Utrechts Studenten Gregoriaans Koor

olv Jan Boogaarts

Mira 299299 (1998)

Als het Utrechts Studenten Gregoriaans Koor één ding goed begrepen heeft, is het wel dat Gregoriaans op de eerste plaats tekst is. Gezongen tekst. Dirigent Jan Boogaarts, voor wie de cd Aurea Luce meteen zijn afscheid is na dertig jaar dit koor geleid te hebben, zorgt voor een vlekkeloze en moeiteloos verstaanbare uitspraak van het kerklatin. Dat is op zich al een enorme verdienste. Juiste klemtonen, goede articulatie en samenhangende zinnen maken al de helft van het gregoriaans uit. Dat zit bij het USGK prima, althans bij de groepszang. Bij de lezingen zorgt de nagalm van de O.L. Vrouwe ten Hemelopnemingkerk in Houten (Nederland) ervoor dat hier en daar wat tekst verloren gaat. Ook bij de psalmodie wordt het natuurlijke tekstritme wel eens verwaarloosd.

AUREA LUCE
Vesperae et Missa Petri et Pauli

Utrechts Studenten Gregoriaans Koor
Dirigent: Jan Boogaarts

Op muzikaal vlak brengt het koor een mooi geluid voort, dat naar mijn smaak ietwat te braaf en te zoetjes voortkabbelt. Je krijgt voortdurend de neiging je ogen te sluiten en weg te dromen. Dat hoeft op zich niet erg te zijn. Tal van goede gregoriaanse opnamen en uitvoeringen

wekken hetzelfde gevoel op, van Silos tot Solesmes. Maar toch verwacht je van een hedendaagse uitvoering van gregoriaanse muziek ietwat meer expressie.

Je kunt niet zeggen dat het koor niet semiologisch zingt, maar het doet het in elk geval een beetje te voorzichtig. Noten die in de handschriften vlot zijn geschreven, worden soms niet zo vlot gezongen, wat de melodie af en toe wat rekkerig en zwaar maakt. Toch zijn er ook heel mooie dingen te horen. De repercussie in de aanzet van het Introitus *Nunc scio vere* is bijvoorbeeld heel subtiel aangebracht. Dat geldt ook voor de repercussies in het Alleluia *Tu es Petrus*. Maar waarom doen ze het dan plots niet meer in het Offertorium *Constitues eos*? Ook de stuwning naar de eindnoot van een neum is vaak heel mooi te horen, bijvoorbeeld bij de salicus. Maar quilisma's worden dan weer vaak veel te lang aangehouden, terwijl het toch wellicht vluchtige glijnootjes moeten zijn.

Details zijn dat natuurlijk. Ik weet het wel. Het USGK klinkt dan wel een beetje traditioneel, maar het belangrijkste is dat er mooi en inspirerend wordt gezongen. En dat doen ze. Gewoon een aanrader dus.

Willy Schuyesmans

Opleidingen Gregoriaans

In Fontevraud (Frankrijk) vinden deze zomer twee cursussen Gregoriaans plaats.

1. Van 18 juli tot 27 juli 2000: een stage voor gevorderden
Lesgevers: Pater Daniel Saulnier (Directeur Paleografie van de abdij van Solesmes), Jaan-Eik Tulve, Mireille Le Gouil, Serge Ilg en Juan Carlos Asensio als gastlesgever.

Thema's: volledige introductiecursus over de modaliteit, de melodie als tweede criterium bij de interpretatie en studie van het Callixtinus-manuscript.

2. Van 16 augustus tot 24 augustus 2000: voor beginners en vervolmaking.

Lesgevers: Daniel Herbelot, Dom Cyrille Romanoff, Marie-Claude Arnault, Mireille Le Gouil en Jean-Marie Patard.

Thema's: basisnoties, studie van de 8 modi, de intervallen, studie en interpretatie van het gregoriaanse reportorium aan de hand van de oudste manuscripten, spirituele inhoud van een gregoriaanse gezang.

Meer inlichtingen kan u vragen in het

Centre Culturel de l'Ouest

B.P. 24

FR-49590 Fontevraud-L'Abbaye

Tel. 02/41.51.73.52; Fax 02/41.38.15.44

Bart Guns

Agenda

- 1/5 9u: **Zuid-Limburgs Gregoriaans Koor** Abdij Mariënlof Colen, B-3841 Kerniel-Borgloon. Mis: Salve Sancte Parens.
- 27/5 20.30 u: **Gregoriaans Koor van Leuven** Spiere-Helkijn. Gregoriaans concert.
- 4/6 10u: **Koninklijk Sint-Lambertuskoor** Sint-Lambertuskerk te Heverlee. Eucharistieviering van de 7e zondag van Pasen.
- 11/6 9.30u: **Schola Gregoriana Exaudi Domine** olv Stefan Meesen O.L.-Vrouwekerk Huldenberg. Gregoriaanse mis Pinksteren.
- 11/6 10.30u: **Schola Gregoriana Exaudi Domine** olv Stefan Meesen St.-Antoniuskerk Loonbeek. Greg. mis Pinksteren.

(advertentie)

(advertentie)

Zoekertjes

- Gregoriaanse koren kunnen gratis hun uitvoeringen (liturgische vieringen en concerten) aankondigen op de **Gregoriaanse website**. Stuur uw aankondingen liefst per e-mail aan Willy.Schuyesmans@village.uunet.be of per *snailmail* aan Willy Schuyesmans, Broechemsesteenweg 290, B-2560 Nijlen.
- Stel je koor voor aan de cursisten en oud-cursisten van de Cursus Gregoriaans in Drongen. Stuur een beschrijving van je koor naar Nieuwsbrief Centrum Gregoriaans, p/a Myriam Van den Hauten, Mortselveldenaan 8, B-2640 Mortsel.
- Heeft je koor een nieuwe cd uit? Maak dat dan bekend aan al wie belangstelling heeft voor gregoriaans. Stuur een recensie-exemplaar naar de **Gregoriaanse website**, p/a Willy Schuyesmans, Broechemsesteenweg 290, B-2560 Nijlen.

Discussiegroep en mailinglist gregoriaans

Dankzij een initiatief van Jos Beijer beschikken we voor het Nederlands taalgebied nu ook over een discussiegroep annex mailinglist over gregoriaanse muziek. Dit is een forum waarin u met medegeïnteresseerden van gedachten kunt wisselen over alle facetten van het gregoriaans: uitvoering, onderzoek, uitgaven, concerten, smaak, gregoriaans-in-popmuziek en wat u nog meer bezig houdt. Aanmelden is bijzonder eenvoudig. Eenmaal aangemeld kunt u zelf bepalen of u elke discussiebijdrage in uw mailbox wilt ontvangen, elke dag een totaalmail krijgt van de bijdragen van die dag of uw discussiedeelname slechts via de homepage pleegt.

Inschrijven kan heel eenvoudig door naar de website

<http://www.egroups.com/subscribe/gregoriaans> te surfen en daar op de JOIN-knop te klikken. Je geeft je e-mailadres op en even later ontvang je per e-mail je wachtwoord om de discussie op het web te kunnen volgen en alle informatie om zelf aan de discussie deel te nemen. (ws)

Cursus gregoriaans

Gregoriaans kan je leren

Cursusjaar 2000-2001

Op zaterdag 25 november start het nieuwe cursusjaar in Drongen. We geven hieronder alvast de data van de verschillende modules en de te betalen prijs.

Cursus	Data	Prijs
1a	25/11 nm, 2/12 vm, 16/12 nm, 13/1 vm, 20/1 nm, 27/1 vm, 10/2 nm	-
1b	27/1 nm, 10/2 vm	4.500 fr
1a+b	17/2 vm, 10/3 nm, 17/3 vm, 24/3 volledige dag	7.450 fr
2	25/11, 16/12, 20/1, 10/2, 10/3, 24/3	7.450 fr
3	25/11, 16/12, 20/1, 10/2, 10/3, 24/3	7.450 fr
Praktijk voor 2+3	27/1 vm, 17/2 vm, 17/3 vm	800 fr per sessie
Praktijk vr afgestudeerden	2/12, 13/1, 27/1, 17/2, 17/3	800 fr/nm 3.500 fr vr 5 sessies
Seminaries vr afgest.	op aanvraag van belangstellenden in in o.a. modaliteit, handschrift Laon, liturgie, liquescens etc.	afhankelijk van het Onderwerp

Informatie en inschrijvingen:

Lucienne Van Gastel

A. Vereeckestraat 1/12

B-2220 Heist-o/d-Berg.

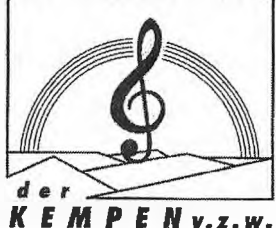
Tel. 015/24.13.63

E-mail: cursist.gregoriaans@pandora.be.

Betalingen op rek. nr 890-0144155-44

Vanuit Nederland met gekruiste cheque in Belgische frank.

CONCERTVERENIGING

Redactieadres:

p/a Myriam Van den Hauten
Mortselveldenaan 8
B-2640 Mortsel

Tel. 03/449.43.15

E-mail:

nieuwsbrief.gregoriaans@wanadoo.be